

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ

CUPRINS

I.	Mesajul Directorului General	2
II.	Activitatea generală a Autorității Aeronautice Civile	3
III.	Activitatea de certificare, control și supraveghere a Autorității Aeronautice Civile	5
IV.	Evoluția indicatorilor economici aferenți aviației civile a Republicii Moldova	13

Lista acronimelor

I. Mesajul Directorului General

Anul 2012 a fost marcat de numeroase provocări, proiecte ambițioase și reforme, care datorită deciziilor manageriale corecte și unei echipe profesionale au avut ca rezultat înregistrarea unui trend ascendent în dezvoltarea Autorității Aeronautice Civile, marele succes din acest an fiind semnarea în luna iunie a Acordului privind Spațiul Aerian

Comun între Uniunea Europeană și Republica Moldova.

Semnarea acestui acord permite facilitarea extinderii activității companiilor aeriene moldovenești în statele UE, îmbunătățirea calității serviciilor și cu siguranță stimularea concurenței pe piața aeriană.

O altă realizare considerabilă a fost reforma organului de reglementare de stat în domeniul aviației civile, inițiată acum câțiva ani, în contextul reformei întregului sector al transportului național. Astfel, în mai 2012 Guvernul a aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Aeronautice Civile, care este o instituție publică de certificare, control și supraveghere în domeniul aviației civile, subordonată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Generalizând rezultatele tuturor proiectelor implementate în anul 2012 și evoluând performanțele obținute, pot afirma că pe parcursul anului 2012 AAC a asigurat funcționarea stabilă și eficientă a aviației civile a Republicii Moldova, iar datorită perseverenței de care a dat dovadă Autoritatea s-a reușit înregistrarea unor realizări considerabile cum ar fi:

- *elaborarea unei noi Legi a aviației civile, care în prezent este în proces de consultare;*
- *independență financiară;*
- *instituirea Serviciului de inspecții SAFA și Serviciului SMS;*
- *și nu în ultimul rând, dublarea resurselor Autorității, precum și a spațiilor de birou, echipamentului etc.*

Vladimir CEBOTARI
Director general

II. Activitatea generală Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova pe parcursul anului 2012

Anul 2012 a fost marcat de numeroase evenimente în sfera economică, socială, politică, climaterică. Aceste evenimente au impulsionat demararea unor reforme și noi proiecte, inclusiv în domeniul aviației civile.

În acest context, poate fi menționată aprobarea la 5 mai 2012 de către Guvern a Regulamentului de organizare și funcționare a Autorității Aeronautice Civile. Autoritatea Aeronautică Civilă reprezintă organul de certificare, reglementare, control și supraveghere în domeniul aviației civile, o instituție publică subordonată Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

De asemenea, un eveniment marcant al anului 2012 poate fi considerat semnarea în luna iunie a Acordului privind Spațiul Aerian Comun între Uniunea Europeană și statele sale membre și Republica Moldova. Acest fapt va permite o dezvoltare ascendentă și mai rapidă a sectorului avia, va impulsiona extinderea activității companiilor aeriene moldovenești în statele UE, va îmbunătăți calitatea serviciilor prestate și va stimula concurența pe piața aeriană.

Pe parcursul anului 2012 activitatea AAC s-a axat în mare parte pe certificarea, controlul și supravegherea în domeniul aviației civile, precum și adoptarea deciziilor cu caracter administrativ, aprobarea regulamentelor, reglementărilor, instrucțiunilor și altor acte normative obligatorii spre executare de către persoanele fizice și juridice care efectuează activități în domeniul aviației civile.

În acest sens, pe parcursul anului 2012 au fost elaborate următoarele proiecte de acte normative:

- Proiectul Codului aerian;
- Proiectul legii cu privire la modificarea și completarea Codul contravențional;
- Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012;
- Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la tarifele pentru serviciile aeroportuare și de navigație aeriană;
- Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la Regulamentul privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor.

Totodată, pe parcursul anului 2012 AAC a participat la:

- examinarea, avizarea și negocierea proiectului Acordului privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Emiratele Arabe Unite;
- negocierea modificărilor privind liberalizarea treptată a Acordului privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse;

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ

- examinarea și avizarea propunerilor Ucrainei privind modificarea Acordului aeronautic bilateral;
- elaborarea Protoalelor de modificare a Acordurilor privind serviciile aeriene cu Rusia și Ucraina, urmare înțelegerilor dintre autoritățile aeronautice;
- expunerea poziției pe marginea propunerilor de liberalizare a acordului aeronautic bilateral cu Turcia;
- elaborarea Memorandumului de înțelegere între autoritățile aeronautice ale Republicii Moldova și Confederației Elvețiene;
- examinarea și avizarea propunerilor de modificare a Acordului privind spațiul aerian între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Israel;
- examinarea și avizarea proiectului Acordului privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Regatului Maroc;
- examinarea și avizarea proiectului Acordului privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Qatar;
- participarea la negocieri și pregătirea pentru semnare a Acordului privind spațiul aerian comun între Republica Moldova și Uniunea Europeană și statele sale membre;
- elaborarea, în comun cu Aeroportul Internațional Chișinău, a planului de acțiuni privind implementarea cerințelor naționale pentru persoanele cu dizabilități;
- participarea la lucrările Grupurilor de lucru specializate create de către Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

De asemenea, este de menționat faptul că, în anul 2012 în cadrul proiectului TRACECA II au fost supuse evaluării situațiile din următoarele domenii: operațiuni de zbor, navigabilitate, aeroporturi, navigație aeriană, securitate aeronautică, economie și juridică. În acest context, au fost identificate direcțiile prioritare pentru efectuarea unor instruiți suplimentare a personalului.

Un alt aspect important al activității AAC pe parcursul anului 2012 a fost deținerea președinției în cadrul EUROCONTROL și desemnarea domnului Vladimir CEBOTARI, Directorul general al AAC RM, în calitate de Președinte al Comisiei Permanente EUROCONTROL.

Comisia permanentă reprezintă statele membre la nivel ministerial. Aceasta formulează politica generală și este responsabilă pentru luarea deciziilor și funcției de reglementare. De asemenea, Comisia aprobă bugetul anual al EUROCONTROL, programul de activitate pentru cinci ani, reglementări contractuale, financiare și de personal, și este responsabilă pentru numirea Directorului General și a Directorilor.

Sub auspiciul președinției Republicii Moldova, în anul 2012 au fost luate decizii istorice pentru EUROCONTROL. Printre acestea pot fi enumerate:

- semnarea Acordului Comprehensiv între Comisia Europeană și EUROCONTROL;
- alegerea și investirea Directorului general al EUROCONTROL pentru următorii 4 ani (la 1 ianuarie 2013 a început mandatul de 4 ani dlui Frank Brenner în funcția de Director general al EUROCONTROL);
- extinderea numărului de membri ai EUROCONTROL (prin decizia nr. 120 din 13 august 2012 Georgia a devenit stat membru al EUROCONTROL).

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ

Pe parcursul anului 2012 au fost efectuate vizite ale Secretarului general ICAO pentru Europa și Atlanticul de Nord și Team – lider OPS EASA. În acest context, au fost elaborate prezentări succinte ale situației curente, progreselor înregistrate și viziunii de dezvoltare ulterioară a AAC, precum și informația privind aviația civilă a Republicii Moldova.

Totodată, în perioada de raportare Autoritatea Aeronautică Civilă a asigurat coordonarea și avizarea orarelor de vară și iarnă a companiilor aeriene străine care operează zboruri regulate pe Aeroportul Internațional Chișinău, a asigurat coordonarea slot-urilor cu Î.S. Aeroportul Internațional Chișinău pentru companiile aeriene străine, precum și coordonarea și avizarea permisiunilor diplomatice, în comun cu Ministerul Afacerilor Externe, privind utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova.

De asemenea, pe parcursul anului 2012, au fost organizate și desfășurate două seminare pentru Operatorii aerieni cu următoarele tematici:

- procedura de prezentare a rapoartelor în conformitate cu prevederile RAC-REAC cu elemente de implementare și corelare cu SMS, și
- luarea deciziei și efectuarea operațiunilor de zbor în condiții de vizibilitate redusă (Low visibility operations).

Cel de-al doilea seminar a avut drept grup țintă Operatorii JAR-OPS1.

Pe parcursul anului 2012 au fost elaborate două baze de date complexe, care *inter alia* corespund prevederilor Anexei II la Decizia ED 2012/016/R și altor recomandări EASA/OACI. Crearea *Sistemului de raportare al AAC* și al *Planului anual al inspecțiilor* permite monitorizarea eficientă, analiza integrală și pe direcții separate a proceselor și subproceselor subdiviziunilor cheie ale AAC, precum și a inspecțiilor efectuate de către acestea. Informația în aceste două baze de date este structurată în tabele, astfel încât aceasta permite ilustrarea grafică a activității astfel furnizând informație amplă privind punctele forte și slabe ale activității AAC, ceea ce în viitor ar putea facilita activitatea managementului în luarea deciziilor privind dezvoltarea ulterioară a AAC.

În decembrie 2012 a fost finalizat procesul de certificare a Întreprinderii de Stat „MoldATSA” în calitate de organizație care furnizează servicii de navigație aeriană. În conformitate cu reglementările naționale în vigoare și condițiile de certificare impuse de AAC la 27 decembrie 2012 a fost emis certificatul de autorizare CAA RM. 001 Î.S. „MoldATSA”.

III. Activitatea de certificare, control și supraveghere a Autorității Aeronautice Civile

În anul 2012 industria aviației civile a Republicii Moldova număra 62 de întreprinderi deținătoare de certificate pentru prestarea serviciilor. Ponderea cea mai mare a fost deținută de operatorii aerieni (AOA/AOC) – 25,8%, organizațiile pentru managementul întreținerii tehnice (CAMO) – 22,6%, organizațiile pentru servicii (Handling) – 21,0% și organizațiile pentru întreținerea tehnică a aeronavelor (AMO) – 19,4%. (Graficul 1)

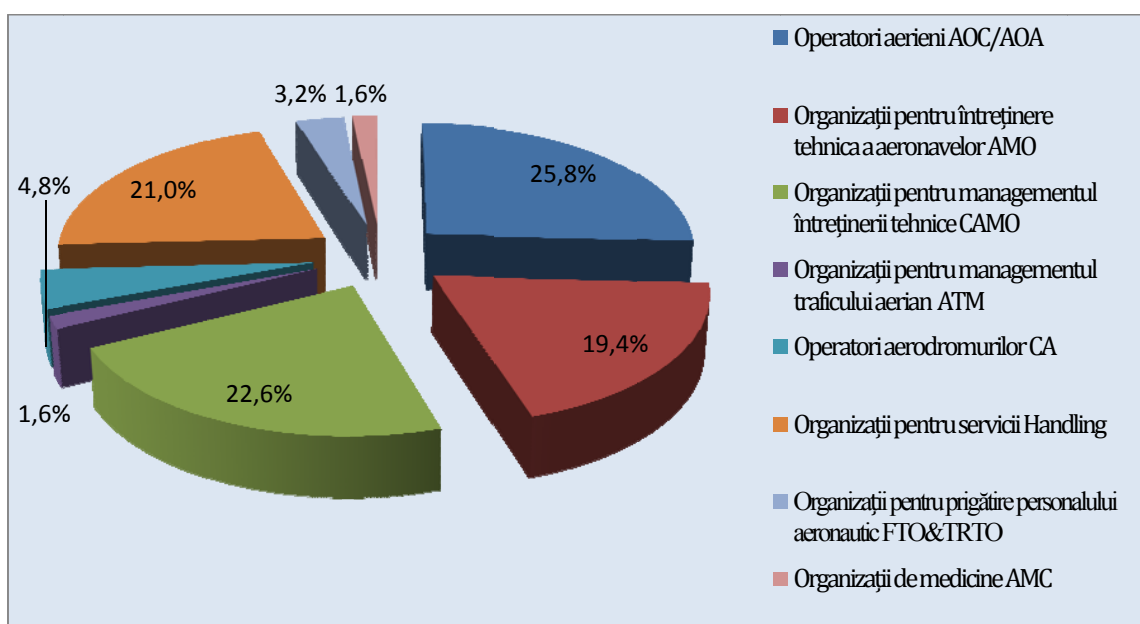

De asemenea, în anul 2012 în Republica Moldova se înregistrau 6 operatori străini de rute regulate. (Tabelul 1)

Tabelul 1. Structura industriei aviației civile al Republicii Moldova (întreprinderile deținătoare a certificatelor pentru acordare serviciilor)

No	Întreprinderile	Numărul
1	Operatori aerieni AOC/AOA	16
2	Organizații pentru întreținerea tehnică a aeronavelor AMO	12
3	Organizații pentru managementul întreținerii tehnice CAMO	14
4	Organizații pentru managementul traficului aerian ATM	1
5	Operatori aerodromurilor CA	3
6	Organizații pentru servicii Handling	13
7	Organizații pentru pregătirea personalului aeronautic FTO&TRTO	2
8	Organizații de medicină AMC	1
Total		62
1	Operatori străini – rutele regulate SAFA	6

Graficul 1. Ponderea întreprinderilor deținătoare a certificatelor pentru acordare serviciilor industriei aviației civile al Republicii Moldova

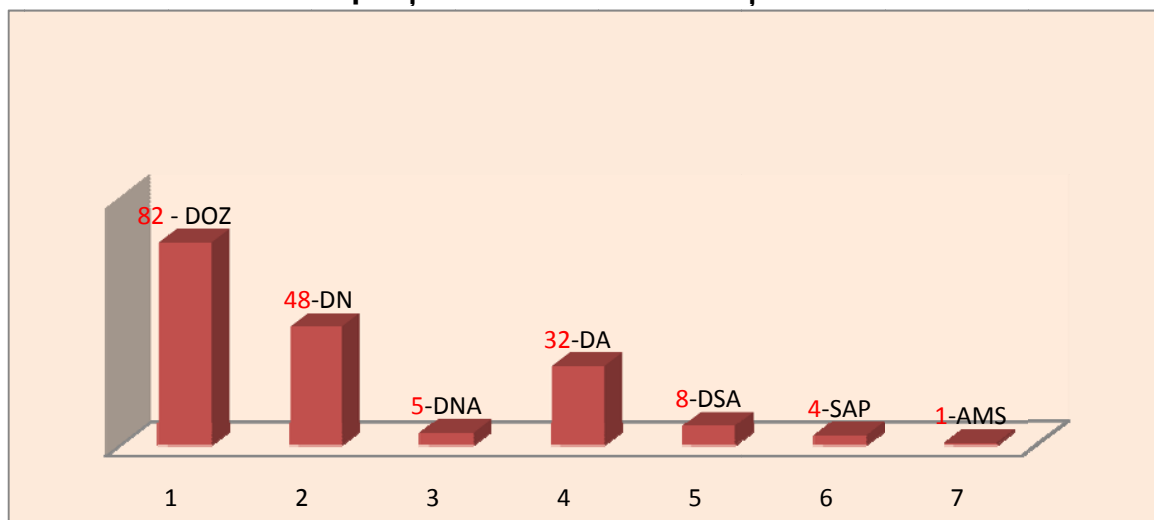
Pe parcursul perioadei de raportare au fost efectuate 207 inspecții/ auditudini. Cea mai mare pondere în inspecțiile/ auditurile efectuate o dețin: DOZ - 39,6% (82 inspecții/ auditudini), DN – 23,2% (48 inspecții/ auditudini), DA – 15,5% (32 inspecții/ auditudini) și SAFA – 13% (27 inspecții/ auditudini). (Tabelul 2)

Este de menționat faptul că, lunile aprilie și octombrie au fost cele mai productive în contextul numărului de inspecții/ auditudini efectuate, iar în lunile ianuarie și iulie – au înregistrat cel mai redus număr de inspecții/ auditudini. (Graficul 3)

Tabelul 2. Activitatea Direcțiilor/Serviciilor AAC în domeniul efectuării Inspecțiilor/auditurilor agenților pe parcursul anului 2012

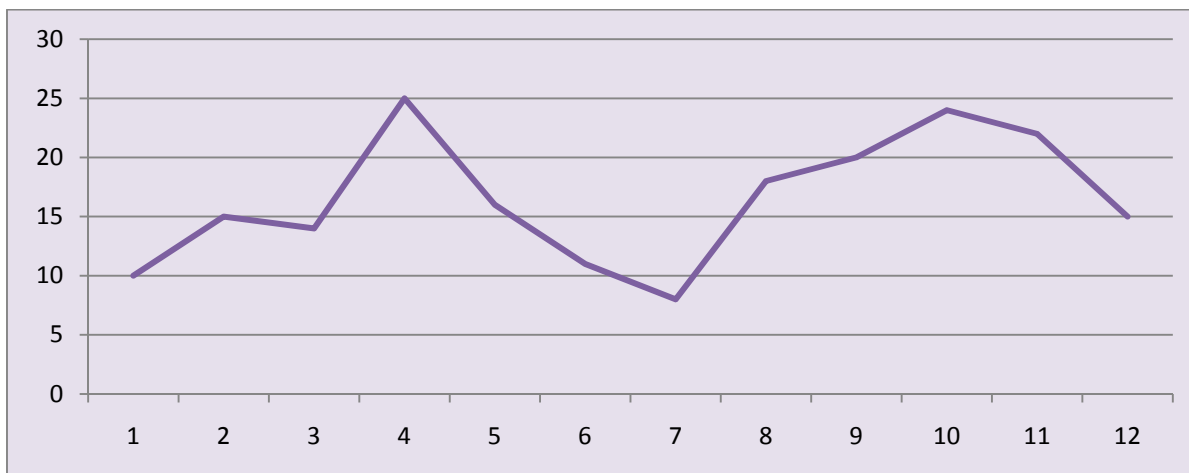
No	Direcții/servicii AAC	Numărul inspecțiilor/auditurilor
1	Direcția Operațiuni de zbor DOZ	82
2	Direcția Navigabilitate DN	48
3	Direcția Navigație aeriană DNA	5
4	Direcția Aeroporturilor DA	32
5	Direcția securitate aeronautică DSA	8
5	Serviciul autorizare personal aeronautic SAP	4
6	Serviciul medicină aeronautică AMS	1
7	Serviciul evaluarea siguranței transportului aerian străin SAFA	27
	Total	207

Graficul 2. Inspecțiile efectuate de Direcțiile/ Serviciile AAC

Graficul 3. Evoluția numărului inspecțiilor/auditurilor (întreprinderilor deținătoare de certificate/autorizații) efectuate de către subdiviziunile AAC pe parcursul anului 2012

Indicatorul activității specifice pe domenii

În contextul reorganizării efectuate în anul 2012 au fost modificate un șir de documente interne ale Direcțiilor, inclusiv și Regulamentele subdiviziunilor.

De asemenea, pe parcursul perioadei de raportare unele subdiviziuni au elaborat un șir de Check- lists care urmează a fi utilizate la efectuarea auditurilor.

În tabelele de mai jos este prezentată informația cantitativă aferentă activității subdiviziunilor AAC pe parcursul anului 2012.

Tabelul 3. Direcția Operațiuni de Zbor

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Eliberarea /prelungirea valabilității AOC	3/7
2	Prelungirea valabilității AOA	6
3	Modificarea AOC/ AOA	18
4	Acceptarea pentru utilizare de către Operatori STD	15
5	Evaluarea Manualelor Operatorilor aerieni	92
6	Evaluarea MEL	7
7	Eliberarea Autorizației pentru transportarea bunurilor periculoase/ acceptarea Programului de instruire pentru transportarea bunurilor periculoase	8/10
8	Emiterea Directivelor operaționale	3
9	Evaluarea contractelor de leasing (RAC-LS)	32
10	Acceptarea persoanelor nominalizate de către Operatorii aerieni	17

11	Emiterea prescripțiilor de executare, notificărilor, scrisorilor de acceptare	189

Tabelul 4. Direcția Navigabilitate

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Înregistrarea / excluderea aeronavelor (Registrul aeronavelor civile)	20/8
2	Permisuni de zbor special	18
3	Eliberarea/prelungirea valabilității Certificatului de navigabilitate aeronavei	38/24
4	Eliberarea Certificatului de navigabilitate aeronavei export	2
5	Eliberarea Certificatului/prelungirea valabilității de zgomot/acustic	20/21
6	Eliberarea Certificatului de navigabilitate pentru RNAV	18
7	Prelungirea valabilității autorizației organizației pentru întreținere tehnică 145/none	8/1
8	Modificarea autorizației organizației pentru întreținere tehnică	2
9	Certificarea stațiilor de linie pentru întreținere tehnică	2
10	Aprobarea/ prelungirea valabilității managementului sistemului de întreținere tehnică Operatorului aerian	3/7
11	Evaluarea MEL	9
12	Evaluarea MME/MOE	15
13	Evaluarea Programului de întreținere tehnică a aeronavei	9
14	Emiterea Directivelor de navigabilitate	6
15	Inspecția aeronavelor	48

Tabelul 5. Direcția Navigație Aeriană

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Evaluarea proiectelor amendamentelor la ICAO, Eurocontrol	8
2	Elaborarea propunerilor tehnice pentru modificări la reglementările RAC-MET, RAC-AIS	2
3	Lucrul în grupurile ICAO (AFSG,FMG,METG) - prezentarea propunerilor	5
4	Acceptarea frecvențelor de utilizare	7
5	Emitentele radio (eliberarea permisiunii/ prelungirea/ anularea/ modificarea)	23/40/52/25

Tabelul 6. Direcția Aeroporturilor

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Prelungirea valabilității Operatorului aerodromului	3
2	Certificarea/Prelungirea valabilității Operatorului de deservire la sol	2/6
3	Prelungirea valabilității autorizației agenților care activează în zonele de acces limitat	3
4	Evaluarea modificărilor pentru AIP Moldova	13
5	Evaluare modificărilor Manualelor operaționale al Operatorilor	59

RAPORTUL ANUAL DE ACTIVITATE AAC (n.i. AAR/2012)

 Elaborat: Direcția controlul calității
 (Toate drepturile sunt rezervate)

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ

	aeroporturilor și Manualelor de deservire la sol a agențiilor aeronautici	

Tabelul 7. Direcția Securitate Aeronautică

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Evaluarea programul de securitate aeronautică a agențiilor aeronautici	8
2	Testarea și certificarea personalului în domeniul securității aeronautice	89
3	Emiterea legitimației de membru al echipajului	505
4	Organizarea și pregătirea curselor speciale	62

Tabelul 8. Serviciul Autorizare Personal Aeronautic

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Prelungirea valabilității TOC	2
2	Examinarea teoretică a personalului aeronautic	2013
3	Eliberarea autorizațiilor/certificatelor personalului aeronautic	63
4	Acceptarea autorizațiilor/certificatelor personalului aeronautic	130
5	Eliberarea calificărilor de tip personalului aeronautic	33
6	Prelungirea calificărilor de tip personalului aeronautic	431
7	Prelungirea permisiunilor pentru examinator	29
8	Remiterea de solicitări organelor împuternicite a aviației civile a statelor pentru confirmarea Certificatelor emise	111
9	Confirmări a organelor împuternicite a aviației civile a statelor privind solicitările remise	28

Tabelul 9. Serviciul aviația ultrașoară

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Eliberare/revocare certificatelor pilot AUU	5/1
2	Prelungire valabilității pilot AUU	6
3	Prelungire calificărilor de tip	9
4	Înregistrarea/excludere aeronavelor UU	11/1
5	Prelungire valabilității certificatelor de navigabilitate aeronavelor UU	29
6	Inspecția aeronavelor/utilizatorilor UU	81/80

Tabelul 10. Serviciul medicină aeronautică

No	Denumirea procedurii	Numărul
1	Examinări aeromedicale	498

2	Suspendări de certificat medical	7
3	Refuz de eliberarea certificatului medical	3
4	Examinările aeromedicale adiționale cu aplicarea inițială a limitărilor	37
5	Prelungirea valabilității certificatelor medicale pentru Clasa 1	3
6	Recunoașterea certificatelor medicale, eliberate de alt stat	15
7	Controlul asupra acordării ajutorului medical de urgență pasagerilor aerieni pe aeroporturi	1194

Serviciul SAFA

Pe parcursul anului 2012 activitatea Serviciului SAFA a fost axată în mare parte pe întocmirea și aprobarea Manualului de Proceduri SAFA, elaborarea și aprobarea Amendamentului nr. 1 la Manualul de Proceduri SAFA, elaborarea și aprobarea Circularei cu privire la prezentarea informației referitor la aeronavele străine, suspectate de non-conformități cu standardele internaționale, analiza și transmiterea către EASA a evidenței pentru remedierea a 8 neconformități.

Siguranța zborurilor

Una din sarcinile de bază ale A.A.C. este asigurarea siguranței zborurilor prin stabilirea standardelor tehnice și tehnologice obligatorii, certificarea corespunderii operatorilor aerieni acestor standarde și asigurarea supravegherii continue asupra respectării normelor naționale și internaționale.

Această activitate este bazată pe prevederile Convenției de la Chicago privind aviația civilă internațională și Anexele la aceasta (Anexele 1,6,8,11,14), documentele acestei organizații: DOC8335 „Manualul de proceduri ale inspecției operaționale, certificare și supraveghere continuă” și Doc 9859 ”Manualul de Management al Siguranței”, Regulamentele Comisiei Comunităților Europene: 748/2012, 2042/2003, 290/2012, 965/2012, 691/2010, 1034/2011, 1035/2011.

Indicatori în perioada de gestiune

Activitatea operațională

- **Transportul aerian comercial**

- Numărul de aeronave operate în aviația civilă pe parcursul anului – 19 (conform datelor prezentate de agenții aeronautici)
- Orele de zbor – 19479

- **Aviația generală și lucrul aerian**

- Numărul de aeronave operate în aviația civilă pe parcursul anului – 81 (conform datelor prezentate de agenții aeronautici)
- Orele de zbor – 4031

- **Aviația ultra ușoară**

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ

- Numărul de aeronave operate în aviația civilă pe parcursul anului – 56
- Orele de zbor - 1597

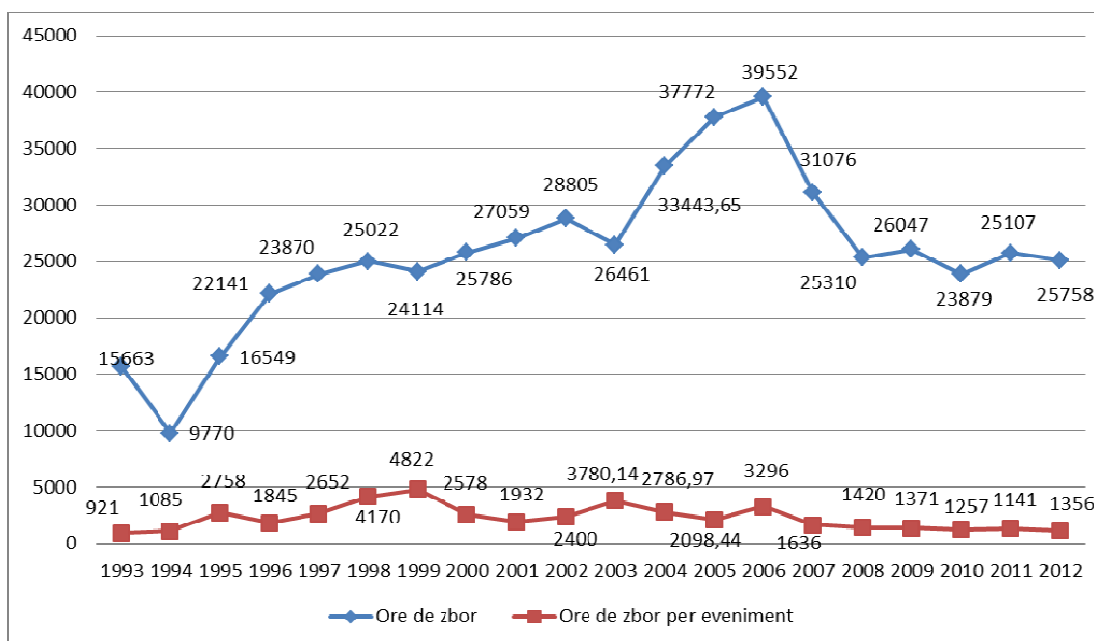
Informația privind accidentele și incidentele aeronautice

- Transportul aerian comercial (incidente/accidente) – 16/0
- Aviația generală și lucrul aerian (incidente/accidente) – 5/1
- Aviația ultra ușoară (incidente/accidente) – 0/0

Raportări de evenimente

Pentru asigurarea unui nivel satisfăcător al schimbului de date la nivel național cu Agenția pentru Investigarea Evenimentelor, precum și pentru a avea acces la bazele de date de siguranță europene și internaționale se preconizează utilizarea softului ECCAIRS 5 care este elaborat și menținut cu titlu gratuit de către Comisia Comunităților Europene. În perioada de gestiune 2 angajați AAC au fost instruiți gratis la un curs consacrat instalării, configurării și întreținerii bazei de date pe platformă ECCAIRS 5.

Siguranța zborurilor în aviația civilă a Republicii Moldova

Notă: Datele pentru anul 2012 nu conțin evenimentele legate de demontarea înainte de termen a motoarelor aeronavelor.

Analiza datelor statistice demonstrează dinamica pozitivă a nivelului de siguranță a zborurilor față de anul precedent prin mărirea numărului de ore de zbor per eveniment de la 1141 în anul 2011 până la 1356 în anul de gestiune.

RAPORTUL ANUAL DE ACTIVITATE AAC (n.i. AAR/2012)

Elaborat: Direcția controlul calității
(Toate drepturile sunt rezervate)

Informația mai detaliată referitor la Siguranța zborurilor este prezentată în "Analiza Siguranței zborurilor în aviația civilă 2012".

Direcția Relații Internaționale și Integrare Europeană

Fiind subdiviziunea care emite Autorizații pentru exploatarea rutelor aeriene și eliberează permisiuni pentru efectuarea zborurilor neregulate Direcția Relații Internaționale și Integrarea Europeană a emis 321 permisiuni pentru zboruri charter.

IV. Evoluția indicatorilor economici aferenți aviației civile a Republicii Moldova

Actualmente, în ramură 10 companii dețin Certificatul de operator aerian: Î.S.C.A. „Air Moldova”, S.R.L. „Aerotranscargo”, S.R.L. „Grixona”, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, Î.M. „Moldavian Airlines” S.R.L., S.R.L. „Nobil Air”, Î.M. „Tandem Aero”, Î.M.C.A. „Valan Internațional Cargo” S.R.L. „Jet Star”, S.R.L. „AIM AIR” și 6 companii dețin Autorizația de operator aerian pentru efectuarea operațiunilor de lucru aerian: Î.S. „Moldaeroservice”, Î.M.C.A. „Valan Internațional Cargo”. S.R.L. „Tiramavia”, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, S.R.L. „Pecotox”, S.R.L. „Sky One”.

Companiile aeriene certificate execută curse regulate (3 companii aeriene), zboruri charter și operațiuni de lucru aerian.

Pe parcursul anului 2012 de către companiile aeriene naționale și străine au fost transportați în total 1 220 506 pasageri ceea ce reprezintă o creștere de 16,7% față de perioada anului 2011 (1 046 088 pasageri). Repartizarea cotei-părți a transporturilor de pasageri între companiile aeriene naționale și străine care efectuează zboruri regulate în/din Republica Moldova este de 44 și, respectiv, 56 la sută. În dinamică se atestă o descreștere a cotei-părți a transporturilor de pasageri efectuate de companiile aeriene naționale în favoarea companiilor aeriene străine.

Cota prioritară în volumul total al transporturilor de pasageri revine Î.S.C.A. „Air Moldova” – 40,0%. Totodată, comparativ cu perioada anului 2011 Î.S.C.A. „Air Moldova” a înregistrat descreștere a cotei în volumul de transporturi cu 6,2 puncte. O cotă semnificativă în volumul transporturilor de pasageri o dețin și Companiile Aeriene S7 Siberian Airlines JSC -13,2%, Turkish Airlines 9,6%, Meridiana Spa 9,3%.

Din 10 companii aeriene certificate 3 efectuează transporturi regulate de pasageri pe/de pe Aeroportul Internațional Chișinău - Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova”, Î.M. „Moldavian Airlines” S.A. și „Tandem Aero” S.R.L. Compania aeriană S.A. „Nobil Air” efectuează curse de tip taxi-charter.

Din totalul traficului de pasageri a anului 2012 în curse regulate au fost transportați 1 209 500 pasageri și 11 006 pasageri în curse charter. Cele mai solicitate curse pe perioada analizată au fost Moscova (318 128 pasageri), Istanbul (151 277 pasageri), Antalya (108 861 pasageri), Verona (86 836 pasageri), Munchen (68 254 pasageri), Roma (50 367 pasageri).

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ

Pe perioada anului 2012 au fost transportate în total 2022,4 tone de marfă și 743,0 tone poștă. Comparativ cu perioada anului 2011 transporturile de mărfuri au înregistrat descreștere de 2,2% sau cu 46,3 tone mai puțin iar transporturile de poștă au înregistrat o creștere de 24.3% sau cu 145,3 tone mai mult.

Analizând evoluția principalilor indicatori economici ce caracterizează transporturile aeriene constatăm că aceștia au avut o tendință de creștere.

Pe parcursul ultimilor 6 ani transporturile aeriene au avut următoarea evoluție:

Denumirea indicatorului	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Decolări de aeronave	11848	12935	12355	13751	15022	16113
Transporturi de pasageri	688782	847881	808096	937030	1046086	1220506
Transporturi de marfă	1856	1931	1630,7	1815,5	2068,5	2022,4
Transporturi de poștă	468,3	537,8	402,5	583,7	597,7	743,0

Lista acronimelor

AAC	Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova
DG AAC	Director General al Autorității Aeronautice Civile a Republicii Moldova
MTID	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor al Republicii Moldova
AOA	Autorizarea operatorilor aeriени
AOC	Certificarea operatorilor aeriени
SMS	Sistemul de Management al Siguranței (Safety Management System)
SAFA	Evaluarea Siguranței Transportului Aerian Străin (Safety Assesment of Foreign Aircraft)
ICAO	Organizația Aviației Civile Internaționale (International Civil Aviation Organization)
EASA	Agenția Europeană de Siguranță a Aviației (European Aviation Safety Agency)